

Poznáváme digitální knihovny

(Online školení 28. ledna 2022 – linky a příklady)

1. RD - Registr digitalizace: <http://registrdigitalizace.cz/rdcz/home>

Slouží pro evidenci digitalizovaných dokumentů v České republice. Ze záznamu se lze dostat do katalogu knihovny, která dokument zdigitalizovala, případně k plnému textu zdigitalizovaného dokumentu.

- a) Čapek Krakatit
- b) Jan Neruda Arabesky 1880
- c) Borovský Tyrolské elegie
- d) Rais Zapadlí vlastenci
- e) Alois Rašín Inflace a deflace
- f) Karel Kramář Hlas, který nebyl umučen

2. ČDK – Česká digitální knihovna: <http://www.czechdigitallibrary.cz/>

Česká digitální knihovna umožňuje vyhledávání v dokumentech obsažených v digitálních knihovnách provozovaných jednotlivými knihovnami v České republice, zatím jsou zapojeny digitální knihovny 12 knihoven. Cílem je zajištění přístupu k digitálním dokumentům v knihovnách z jednoho místa. Hledání probíhá v plných textech i v metadatech.

- a) Masaryk Jak pracovat
- b) František Zýbal Malovaná mládež
- c) "Dějiny Moravy"
- d) Karel Čapek: Bílá nemoc
- e) Karel Poláček Okresní město
- f) Karel Hynek Mácha Máj
- g) Jan Neruda Povídky malostranské
- h) Angličtí státníci
- i) "Ema Destinnová"

3. Portál Knihovny.cz: <https://www.knihovny.cz/>

- a) Mrštík Maryša, typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu e-verze.
- b) Viewegh Román pro ženy.
- c) Živa, typ dokumentu – noviny a časopisy, typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu kliknout na „ e-verze“.

4. Digitální knihovny Národní knihovny v Praze:

<https://www.nkp.cz/digitalni-knihovna/digitalni-knihovny>

A. Národní digitální knihovna (Kramerius verze 5):

<https://kramerius5.nkp.cz/>, <https://ndk.cz/>

- a) "Kytice z českých her"
- b) Jirásek Psohlavci
- c) Svatopluk Čech Jitřní písně
- d) Alois Rašín Národní hospodářství
- e) Dr. Rašín, budovatel a bořitel státu
- f) Český stát v historickém vývoji a v dnešní podobě dle ustanovení kongresu pařížského
- g) Erich Roučka

B. Kramerius vrze 3

<https://kramerius.nkp.cz/kramerius/Welcome.do>

- h) František Ladislav Rieger O Boucharónech
- ch) František Ladislav Rieger Život Mohamedův
- i) Masaryk Otázka sociální
- j) Tyl Zlatníková milenka

5. Díla nedostupná na trhu: <https://www.dnnt.cz/>

Přístup pro registrované čtenáře (po přihlášení) knihoven, které podepsaly smlouvu s Národní knihovnou ČR, a to

- ke knihám do r. 2000 (vzdálený přístup),
- ke knihám od r. 2001 do r. 2007 (na místě samém, v přípravě),
- k periodikům do r. 2010 (vzdálený přístup).

6. WebArchiv: <https://www.webarchiv.cz/cs>

Archivace webů některých institucí v ČR. Uchovávání bohemikálních dokumentů na Internetu.

- a) Foodnet
- b) www.sukl.cz
- c) www.mzk.cz

7. Manuscriptorium: <http://www.manuscriptorium.com/cs>

Evropská digitální knihovna psaného kulturního dědictví. Je součástí projektu Europeana. Umožňuje bezplatný přístup k historickým dokumentům, které jsou rozptýleny v různých digitálních knihovnách. Obsahuje rukopisy, inkunábule, staré tisky (do r. 1800), mapy, listiny a další typy dokumentů.

- a) Digitální knihovna - Codex Gigas - tituly
- b) Digitální knihovna – vyhledávací nástroje - pokročilé hledání: tituly - Agenda Olomucensis, datum – 1486

8. Digitální knihovna Moravské zemské knihovny v Brně:

<http://www.digitalniknihovna.cz/mzk>

- a) *Orbis pictus*
- b) *Masaryk Ideály humanitní*
- c) *Alois Rašín Národní hospodářství*
- d) *Alois Rašín Pracovat a šetřit*
- e) "Karel Kramář"
- f) "Humoristické listy"
- g) *Rašple*

9. eSbírký – kulturní dědictví online: <https://www.esbirky.cz/>

Portál pokrývá především muzea a galerie v ČR. Zachycuje asi 130 000 sbírkových předmětů ze 179 institucí.

- a) *map* Morav**
- b) *šrotovník**
- c) *váza*
- d) *roční železniční jízdenka*
- e) *Zikmund Hanzelka, typ sbírky – zvukové záznamy a videozáznamy*

10. Digitálna knižnica Univerzitetnej knižnice v Bratislave:

<http://digitalna.kniznica.info/browse>

- a) *Milan Rastislav Štefánik*
- b) *Slovenské hlasy*

11. Digitálna knižnica Slovenskej národnej knižnice v Martine

<https://onk.snk.sk/>

- a) *Dokumenty - rejstříky*
- b) "Matica slovenská"
- c) *Božena Němcová*
- d) *Žilina*

12. Europeana: <https://www.europeana.eu/>

Projekt se zaměřuje na zpřístupnění kulturního dědictví zemí Evropské unie v elektronické podobě. Zachycuje nejen knihy a periodika, ale také např. výtvarná díla, filmy, archivní materiály, záznamy televizního a rozhlasového vysílání či předměty z muzeí. Některé dokumenty nejsou volně přístupné.

- a) *Tugendhat*
- b) *Sborník tanečních skladeb pro loutnu*
- c) *Ena Destinová, země původu – Itálie*

d) Antonín Dvořák, druh média – zvuk

13. Deutsche digitale Bibliothek:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/>

Obsahuje asi 40 mil. záznamů z různých paměťových institucí v Německu.

- a) *Goethe Johann Wolfgang*
- b) *Goethe Faust*
- c) *"Tristan und Isolde"*
- d) *Ema Destinová*
- e) *Tomáš Garrigue Masaryk*
- f) *Spielberg Brünn*
- g) *Tugendhat*

14. Digital Public Library of America: <https://dp.la/>

Obsahuje asi 44 mil. jednotek z knihoven, archivů a muzeí.

- a) *Declaration of Independence*
- b) *Tomáš Garrigue Masaryk, sound*
- c) *Thomas Alva Edison, sound*
- d) *Antonín Dvořák*
- e) *Brno*
- f) *Anton* Cermak*
- g) *Tugendhat*
- h) *Leonardo da Vinci*

Některé další digitální knihovny

15. Česká digitální matematická knihovna: <https://dml.cz/>

Jsou zde volně přístupné i některé současné časopisy z matematiky.

- a) *Pokročilé vyhledávání: author - Otakar Borůvka, title - Matice*

16. Bibliotheca Economica: <https://www.bibliothecaeconomica.cz/>

- a) *Rašínova reforma měny*

17. Národní fonotéka: <https://narodnifonoteka.cz/>

Portál pro přístup ke zvukovým záznamům.

18. Gallica: <https://gallica.bnf.fr/>

Provoz zajišťuje Francouzská národní knihovna. Každoročně přibývá 100 000 zdigitalizovaných dokumentů. Obsahuje asi 8,9 mil. dokumentů.

a) *Balzac*

b) *Mucha AND (Alfons OR Alphonse) , sound recordings*

c) *Pokročilé vyhledávání – title: Napoleon Bonaparte*

19. Polona: <https://polona.pl/>

Národní digitální knihovna Polska. Spravuje ji Polská národní knihovna.

a) *Sienkiewicz , zpřesnění jazykem - Czech*

20. Slovakiana: <https://www.slovakiana.sk/>

Portál kulturního dědictví Slovenska.

a) *Masaryk*

21. Finna: <https://www.finna.fi/>

Portál pro zpřístupnění finského kulturního dědictví. Zachycuje sbírky archivů, muzeí a knihoven.

a) *Masaryk , content type – image*

22. DigiZeitschriften open access:

<http://www.digizeitschriften.de/openaccess/>

Německé časopisy z různých oborů v plném textu.

23. DiFMOE - Digitale Forum Mittel- und Osteuropa

<https://www.difmoe.eu/d/>

Staré tiskoviny z kulturních oblastí východní Evropy, a to převážně z území, na kterých žilo německé nebo německy mluvící obyvatelstvo.

24. ANNO - AustriaN Newspapers Online.

<http://anno.onb.ac.at/anno-suche#searchMode=simple&from=1>

Buduje Rakouská národní knihovna. Starší rakouské noviny a časopisy. Obsahuje více než 1400 titulů.

25. digiPress: <https://digipress.digitale-sammlungen.de/>

Přístup k více než 1200 titulům novin. Buduje Bavorská státní knihovna v Mnichově.

26. World Digital Library: <https://www.wdl.org/en/>

Buduje Kongresová knihovna ve Washingtonu. Zachycuje asi 19 000 jednotek.

Připravila Martina Machátová, Moravská zemská knihovna v Brně, e-mail machat@mzk.cz,
tel. 541 646 170.